

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง จัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ผลจากการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูนจากการประสานแผนพัฒนาสามปี โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติและร่วมจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ซึ่งประกอบด้วย นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้า/ผู้อำนวยการกองฯ บุคลากรเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบหรือที่ได้คัดเลือกเป็นคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาสามปี และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 360 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ อธิบายผลการศึกษาเชิงบรรยายประกอบตาราง ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติและร่วมจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ซึ่งประกอบด้วย นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้า/ผู้อำนวยการกองฯ บุคลากรเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบหรือที่ได้คัดเลือกเป็นคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาสามปี และคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น 360 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่รับผิดชอบใน

แผนพัฒนาสามปีเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในเทศบาล และมีระยะเวลาในปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนระหว่าง 6 – 10 ปี

5.1.2 การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 เมื่อพิจารณาการดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนแต่ละด้าน พบดังนี้

1. การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี พบว่า มีการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติ วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาสามปีสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เกิดจากความเห็นชอบจากคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในการประสานงาน พบว่า มีการดำเนินการประชุมหารือและทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการประสานงาน เพื่อขอความช่วยเหลือ ความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน และมีการประสานงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีการดำเนินการการประชุมชี้แจงหรือเพื่อร่วมเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี การจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีการแบ่งมอบหน้าที่ความรับผิดชอบบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน มีระบบการบริหารที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาสามปี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างของหน่วยงานเอื้อต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นต้น

4. การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในด้านบุคลากร พบว่า บุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาสามปีมากที่สุด นอกจากนี้พบว่า มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบในภาระงานและหน้าที่รับผิดชอบ

ตามแผนพัฒนาสามปี มีความสามารถในการนำแผนพัฒนาสามปีมาปฏิบัติได้ และให้ความสำคัญในการผลักดัน โครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปีที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น และประชาชน

5. การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ พบว่า มีการจัดสรรงบประมาณมีความเป็นธรรม โปร่งใส เน้นหลักความคุ้มค่า เหมาะสม ขณะเดียวกันงบประมาณเพียงพอกับภาระงานตามแผนพัฒนาสามปี มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้กับการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และการจัดสรรงบประมาณมีความคล่องตัว อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

6. การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในกระบวนการมีส่วนร่วม พบว่า มีการจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปีมีการเปิดโอกาสให้กลุ่ม องค์กร สื่อมวลชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการกำหนดระบบให้กลุ่ม องค์กร สื่อมวลชนและภาคประชาชน เข้ามาตรวจสอบการจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปี มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร การจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปีอย่างทั่วถึงในระดับมาก ขณะเดียวกัน มีการดำเนินการจัดเวทีประชาคม เพื่อเปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ความต้องการ และกลุ่ม องค์กร สื่อมวลชนและภาคประชาชนได้เสนอแนะการจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปี ในระดับปานกลางเท่านั้น

5.1.3 ผลจากการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

ผลจากการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนในภาพรวม โดยอันดับแรกเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่น และประชาชน รองลงมาคือ ทำให้เกิดผลการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน และการจัดทำบริการสาธารณะสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน เมื่อพิจารณารายประเด็นของแต่ละด้านพบดังนี้

1. ด้านผลการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจน ในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่ บุคลากรในหน่วยงานเกิดความรู้ ความเข้าใจในหลักการจัดทำแผนพัฒนาสามปีที่ต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ และภารกิจ แผนงาน โครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาสอดคล้องกับศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ในระดับมาก

2. ด้านสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 โดยประชาชนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ความต้องการ ได้อย่างเต็มที่ ประชาชนสามารถเข้าร้องเรียน ร้องทุกข์ปัญหาที่ประสบได้ เต็มที่ และปัญหาและความเดือนร้อนของประชาชนได้รับการแก้ไขทันที่ เต็มที่ ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดทำบริการสาธารณะตอบสนองความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนและชุมชนได้ในระดับปานกลางเท่านั้น

3. ด้านเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่นและประชาชน พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 โดยแหล่งสาธาณูปโภคในท้องถิ่น เช่น ประปา ไฟฟ้า ถนน ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงอย่างเหมาะสม การดำเนินโครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีคุ้มค่ากับงบประมาณ เวลา และทรัพยากรที่ใช้ไป งบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นกระจายลงสู่ชุมชน/หมู่บ้านอย่างเหมาะสมและทั่วถึง และประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ เช่น มีอาชีพเสริม ได้รับการฝึกอบรมอาชีพในระดับมาก

5.1.4 การทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ด้านหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ด้านการประสานงาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคคลด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ และด้านกระบวนการมีส่วนร่วมกับผลของการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนพบว่า ค่า R Square เท่ากับ 0.361 กล่าวได้ว่า ความเป็นได้ของการพยากรณ์การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนกับผลของการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีความแม่นยำในการพยากรณ์ หรือมีอิทธิพลถึง 36.1% ส่วนที่เหลืออีก 63.9% เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น

ค่า ANOVA พบว่าค่า $F = 33.221$ และค่า Sig. of $F = 0.000$ ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนมีความสัมพันธ์กับผลของการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ค่า Coefficients พบว่า ค่า Sig. of t มีค่าน้อยกว่า 0.05 ในด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ (Sig. = .001) ด้านหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี (Sig. = .002) ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม (Sig. = .002) และด้านบุคลากร (Sig. = .008) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้นสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ครั้ง ยอมรับสมมติฐาน โดยปัจจัยการดำเนินงาน การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลำพูน มีความสัมพันธ์กับผลของการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง ท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน เฉพาะด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ ด้านหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม และ ด้านบุคลากรเท่านั้น

5.1.5 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่น จังหวัดลำพูนจากการประสานแผนพัฒนาสามปี

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูน จากการประสานแผนพัฒนาสามปี พบว่า ผู้บริหารยังคงไม่ให้ความสำคัญในการอนุมัติ ผลักดัน แผนงาน โครงการที่เป็นประโยชน์กับชุมชน ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความต้องการ ให้การจัดทำบริการสาธารณะที่หลากหลาย แตกต่างกัน การจัดเวทีประชาคมยังมีการดำเนินการไม่ทั่วถึง ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม การพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมายังคงมุ่งเน้นการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก งบประมาณยังไม่ สอดคล้อง และขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานประสานแผนพัฒนาสามปี เป็นต้น

5.1.6 แนวทางในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูน จากการประสานแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูนที่ร่วมจัดทำบริการสาธารณะ ขององค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูน ได้เสนอแนวทางในการจัดทำบริการสาธารณะของ องค์กรปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูน ไว้ว่า ควรมีการทำประชาคมอย่างจริงจัง ผู้บริหาร องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้มีโครงการ แผนงานที่เป็นประโยชน์ สูงสุดต่อประชาชน เปิดให้มีช่องทางรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ได้หลายช่องทาง จัดตั้ง หน่วยงานงานที่รับผิดชอบหลัก เป็นตัวกลางการทำหน้าที่ประสานงานและชี้แจงแนวทางการ ประสานงาน มีการลงพื้นที่สำรวจความต้องการและให้คำแนะนำแนวทางการประสานงานเพื่อ ความเข้าใจชัดเจนร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มีระบบการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน เป็นธรรม และสามารถกระจายงบประมาณ เพื่อ พัฒนาท้องถิ่นแต่ละแห่งได้อย่างทั่วถึง เป็นต้น

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน” สามารถอภิปรายผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ได้ดังนี้

5.2.1 การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยมีการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติ วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาสามปีสอดคล้องกับนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เกิดจากความเห็นชอบจากคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องมากที่สุด เนื่องจาก กระบวนการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปี มีกฎหมาย ระเบียบการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรองรับไว้อย่างชัดเจน ซึ่งมีผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการจัดทำแผนมาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ดังนั้นจึงมีผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปีอย่างมาก ทั้งนี้การให้ความสำคัญดังกล่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นระบบ สามารถนำมาปฏิบัติได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบริการสาธารณะภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน มีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีความซื่อสัตย์ สุจริตในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาสามปีมากที่สุด นอกจากนี้พบว่า มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบในภาระงานและหน้าที่รับผิดชอบตามแผนพัฒนาสามปี มีความสามารถในการนำแผนพัฒนาสามปีมาปฏิบัติได้ และให้ความสำคัญในการผลักดันโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาสามปีที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น และประชาชน ขณะเดียวกันจากการสอบถามบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เห็นว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ให้ความสำคัญในการผลักดัน โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนได้มากนัก ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น นั้นถือได้ว่า อำนาจของผู้บริหารจะมีมาก ทำให้การจัดทำบริการสาธารณะอาจไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ประชาชน หากผู้บริหารให้ความสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน และ

ประชาชนย่อมส่งผลให้คุณภาพชีวิต ปัญหาและความต้องการของประชาชนได้รับการตอบสนองอย่างรวดเร็ว

ด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ พบว่า มีการจัดสรรงบประมาณมีความเป็นธรรม โปร่งใส เน้นหลักความคุ้มค่า เหมาะสม เนื่องจากงบประมาณในการจัดสรรเพื่อจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนมีปริมาณที่จำกัด จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาให้เหมาะสม และคุ้มค่ามากที่สุด แต่ขณะเดียวกันงบประมาณที่มีจำกัด ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สามารถจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ไม่ทั่วถึง

ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมการจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปีจะมีการเปิดโอกาสให้กลุ่ม องค์กร สื่อมวลชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีการกำหนดระบบให้กลุ่ม องค์กร สื่อมวลชนและภาคประชาชน เข้ามาตรวจสอบการจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปี มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร การจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปีในระดับหนึ่งก็ตาม แต่ยังพบว่า ยังขาดการดำเนินการจัดเวทีประชาคม เพื่อเปิดให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ความต้องการ และกลุ่ม องค์กร สื่อมวลชนและภาคประชาชนได้เสนอแนะการจัดทำบริการสาธารณะในแผนพัฒนาสามปีที่ต่อเนื่อง ทั่วถึง ดังนั้นจึงมีผลให้การจัดทำบริการสาธารณะภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนที่ผ่านมา มีเพียงกลุ่มผู้นำชุมชน บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ในการจัดทำบริการสาธารณะ ขณะที่ประชาชนถือได้ว่ามีส่วนร่วมน้อยอยู่

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า การจัดทำบริการสาธารณะ จะเห็นผลในเชิงรูปธรรมหรือเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนได้มากเท่าไรนั้นต้องขึ้นอยู่กับให้ความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านความพร้อมของงบประมาณ บุคลากร การให้ความสำคัญของผู้บริหาร ตลอดจนความร่วมมือจากกลุ่มองค์กร เครือข่าย สื่อมวลชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จงกลณี เกิดพิบูลย์ (2548) ได้สรุปผลการศึกษาไว้ว่า ศักยภาพในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะขึ้นอยู่กับรายได้และความมีประสิทธิภาพในการจัดหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหาร ความรู้ความเข้าใจและความร่วมมือของประชาชนเป็นสำคัญ

5.2.3 ผลจากการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน

จากการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า ภาพรวมส่งผลให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่นและประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจนในอนาคตอย่าง

เหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่ บุคลากรในหน่วยงานเกิดความรู้ ความเข้าใจหลักการจัดทำ แผนพัฒนาสามปีที่ถูกต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของ ประชาชนได้ การกิจ แผนงาน โครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาสอดคล้องกับศักยภาพขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และ โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นมีความต่อเนื่อง เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกสซ์ ผุยเจริญ (2550) ที่พบว่า การดำเนินงานตามแผนพัฒนา เทศบาลตำบล 3 ปี ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลสามารถแก้ไขปัญหาความ จำเป็นเร่งด่วนของประชาชนและชุมชนได้

ด้านปัญหาและความต้องการของประชาชน พบว่า การจัดทำบริการสาธารณะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน โดย ประชาชนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่ ประชาชนสามารถเข้า ร้องเรียน ร้องทุกข์ปัญหาที่ประสบได้ เต็มที่ และปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนได้รับการ แก้ไขทันท่วงที เต็มที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกสซ์ ผุยเจริญ (2550) ที่พบว่า การ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบล 3 ปี ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้านในพื้นที่ เทศบาลตำบลไชยปราการ สอดคล้องและตรงตามความต้องการของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ การ จัดสรรงบประมาณคำนึงถึงความคุ้มค่า และเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน คุ้มค่ากับ งบประมาณ เวลา และทรัพยากรที่ใช้ไป

ขณะเดียวกัน ถึงแม้ว่าการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนก็ตาม แต่ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดทำบริการสาธารณะตอบสนองความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชน และชุมชนได้ในระดับปานกลางเท่านั้น เนื่องจากสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละท้องถิ่นมี อยู่จำนวนมาก และหลากหลาย ขณะที่งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ และบุคลากรขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง

ด้านผลการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า จากการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อ ท้องถิ่นและประชาชน โดยแหล่งสาธารณูปโภคในท้องถิ่น เช่น ประปา ไฟฟ้า ถนน ได้รับการ พัฒนา ปรับปรุงอย่างเหมาะสม การดำเนิน โครงการ กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีคุ้มค่ากับ งบประมาณ เวลา และทรัพยากรที่ใช้ไป ประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ เช่น มีอาชีพเสริม ได้รับการฝึกอบรมอาชีพ เป็นต้น จะเห็นได้ว่า การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนนั้น ยังคง มุ่งเน้นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก แต่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของ

ประชาชนยังอยู่ในระดับที่สำคัญรองลงมา ซึ่งในประเด็นนี้ทำให้ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่จะพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นหลัก ก่อนที่จะพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ดังนั้นจะเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนน้อยกว่าปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญในการมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหา ความเดือนร้อนของประชาชนเป็นหลัก ย่อมส่งผลให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชน

5.2.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูนจากการประสานแผนพัฒนาสามปี

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูนจากการประสานแผนพัฒนาสามปี พบว่า ผู้บริหารยังคงไม่ให้ความสำคัญในการอนุมัติผลักดันแผนงาน โครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน การจัดเวทีประชาคมยังมีการดำเนินการไม่ทั่วถึง ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม การพัฒนาท้องถิ่นยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก งบประมาณยังไม่สอดคล้อง และขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานประสานแผนพัฒนาสามปี เป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัครเดช คัมภีระมนต์ (2550) ที่พบว่า การจัดกิจการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจการสาธารณะไม่เพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ มีผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถดำเนินการจัดบริการสาธารณะไม่ทั่วถึง

จากประเด็นปัญหาดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า เนื่องจากกระบวนการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนถือได้ว่า อำนาจผู้บริหารค่อนข้างที่จะผูกขาดการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ทำให้เกิดปัญหาการให้อำนาจเข้าแทรกแซงการทำแผนฯ ซึ่งหากผู้บริหารให้ความสำคัญ และเห็นประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักย่อมส่งผลให้การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นผลในเชิงรูปธรรมมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้การให้ความสำคัญของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งมีผลให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนมีเรื่องของการเมืองเข้ามาแทรกแซง ครอบงำอยู่ด้วย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อติศรา เกิดทอง (2546) ที่พบว่า ปัญหาการให้บริการสาธารณะของเทศบาลเมืองอุดรดิตถ์ ส่วนใหญ่จะเป็นปัจจัยภายใน เช่น การขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ความขาดแคลนบุคลากร ความโปร่งใส ความไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ของผู้บริหาร เป็นต้น นอกจากนี้เนื่องจากสภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความหลากหลาย ส่งผลองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน สามารถจัดสรรงบประมาณให้การสนับสนุนได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ประกอบกับงบประมาณสำหรับจัดสรรเพื่อจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนมีปริมาณจำกัด ไม่สามารถที่จะจัดให้ครบทุกโครงการ แผนงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการ ดังนั้นโครงการหรือแผนงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอการสนับสนุนช่วยเหลือมายังองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนไม่ได้รับช่วยเหลือ สนับสนุนได้ทั้งหมด และทำให้การดำเนินงานแผนงาน โครงการด้านต่าง ๆ ขาดความต่อเนื่องไปด้วย

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนค้นพบปัญหาในการจัดทำบริการสาธารณะหลากหลายด้าน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนดังนี้

1) ด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้

งบประมาณ ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้นควรมีการจัดสรรงบประมาณ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชน

2) ด้านหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปี ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนการจัดทำแผนอย่างเคร่งครัด มีการปรับปรุงพัฒนาหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้ทันสมัย สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งมีความยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ปัญหา ความต้องการของประชาชน อีกทั้งการดำเนินการพัฒนาตามแผนพัฒนาสามปีควรมุ่งเน้นการพัฒนาด้านสภาพความเป็นอยู่หรือคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลัก และมีการลงพื้นที่เข้าพบประชาชน เพื่อสอบถามความต้องการ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ โดยการจัดทำประชาคมหมู่บ้าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาบรรจุในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) ด้านกระบวนการมีส่วนร่วม

ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน เช่น จัดตั้งองค์กรกลางในการทำหน้าที่ประสานการจัดทำแผนพัฒนา โดยมีคณะกรรมการที่เป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เพื่อให้ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อให้เกิดการทำงานเชิงบูรณาการ เป็นต้น ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำบริการสาธารณะภายใต้แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทั่วถึง และหลากหลายช่องทาง เช่น การประกาศเสียงตามสายของหมู่บ้าน การติดป้ายประกาศ การส่งจดหมาย การจัดประชุม ตลอดจนการให้สมาชิกสภาฯ กำนัน ผู้ใหญ่ เข้าพบและพูดคุยกับชาวบ้าน เพื่อให้ความรู้ และเชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมการจัดทำบริการสาธารณะกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

4) ด้านบุคลากร

ผู้บริหาร ถือได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้นควรให้ความสำคัญหรือเห็นผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก โดยผลักดัน โครงการที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้แผนพัฒนาสามปี ควรให้ความสำคัญในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ตลอดจนมีความเข้าใจ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาอย่างทอ่งแท้ เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะตามแผนพัฒนาสามปีเกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน